Hugo DE CLERCQ (1930-1996) [1,2]

Zelfportret, 1957. (50cm x 40cm)

De Clercq is geboren in Gent en volgde van 1945 tot 1950 avondlessen aan de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten, De kunstenaar evolueerde van figuratieve schilderijen (circa 1950) en zwart-witschilderijen (circa 1960) naar eenvoudige geometrische vormen en driedimensionale tuigen (circa 1965)[3]
Hij woonde op verschillende plaatsen in Deurle en was bevriend met burgemeester De Pesseroey.

In die zin is het werk 'zelfportret' een atypisch werk voor de Clercq. En toch weer niet: dit vroege zelfportret van Hugo De Clercq verrast vooral omdat het zo sterk afwijkt van het oeuvre waarmee hij later bekend zou worden. Waar zijn rijpe werk wordt gekenmerkt door een strenge abstractie, opgebouwd uit zwart-witte geometrische vormen en ritmische composities, toont dit schilderij nog een herkenbare menselijke figuur. Toch zijn er opmerkelijke elementen aanwezig die reeds vooruitwijzen naar zijn latere artistieke ontwikkeling.

Op het eerste gezicht is het portret expressionistisch van inslag. Het gelaat is niet natuurgetrouw weergegeven, maar vereenvoudigd en opgebouwd uit krachtige contouren en grote kleurvlakken. De gelaatstrekken worden herleid tot een bijna architectonische constructie van lijnen, vlakken en contrasten. Het gezicht lijkt minder een psychologisch portret dan een studie van vorm en structuur.

Precies daarin ligt de kiem van De Clercqs latere abstracte beeldtaal. De aandacht verschuift hier al van de persoon naar de ordening van het beeld. De scherpe kraag, de donkere kleding en de geometrisch opgebouwde achtergrond creëren een spanningsveld van verticale en diagonale lijnen dat de compositie draagt. Het menselijke motief wordt als het ware ondergeschikt aan een zoektocht naar evenwicht, ritme en constructie.

Vanuit dit perspectief kan het werk worden gelezen als een overgangsstuk tussen figuratie en abstractie. De kunstenaar schildert nog een gezicht, maar zijn belangstelling lijkt reeds uit te gaan naar de onderliggende geometrie van de werkelijkheid. Wat later zou uitmonden in een streng, monochroom universum van abstracte vormen, is hier nog verhuld aanwezig achter de trekken van een jonge kunstenaar die zichzelf afbeeldt, maar tegelijk al de weg verkent naar een kunst waarin vorm belangrijker wordt dan voorstelling.

De Clercq behoorde tot de groep constructivistische kunstenaars, net zoals ook Deurlenaar Piet Bekaert en die met de tentoonstelling Gentse Konstructieve Kunst in het Smak (1972) ruime bekendheid kreeg. In 1968 stelde hij individueel ten toon in het Hof ten Braekel in Sint-Martens-Latem. *(RVL)*

---

[1] https://www.hugodeclercq.com/biography en BRAVO (Joseph), JONES (Gaby), SIESLING (Jan Laueens), *Hugo De Clercq. Works of the 1970ies.* Wetteren, Arte Libro, 2013.
[2] https://www.hugodeclercq.com/
[3] https://kiosk.art/nl/brief-van-hugo-claus-aan-hugo-de-clercq, geconsulteerd op 1 juni 2026. Jan Hoet over De Clercq: https://www.youtube.com/watch?v=LgjIO3kyPNw&t=395s

